

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az északi-tengeri tengerfenéken élő állományokra és a halászatukra vonatkozó többéves terv létrehozásáról, valamint a 676/2007/EK tanácsi rendelet és az 1342/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

[COM(2016) 493 final – 2016/0238 (COD)]

(2017/C 075/18)

Előadó: **Thomas McDONOGH**

Felkérés:	Európai Parlament, 2016.9.12. Tanács: 2016.9.26.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikkének (2) bekezdése és 304. cikke
Elnökségi határozat:	2016.9.20.
Illetékes szekció:	„Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2016.11.24.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2016.12.14.
Plenáris ülés száma:	521.
A szavazás eredménye:	211/1/3 (mellette/ellene/tartózkodott)

1. Általános és részletes észrevételek és ajánlások

1.1. A közös halászati politika, amelyet az 1960-as és 70-es években hoztak létre, állandó felülvizsgálatra szorul. Az EGSZB üdvözli a politika aktualizálásának e folyamatát, amelynek célja, hogy a halállományok megőrzésének javítása és védelme érdekében lépést tartson a technológiai változásokkal. Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság által javasolt lépéseket, melyek közül számos intézkedést már a 2016-os WGNSSK jelentésében is előterjesztettek⁽¹⁾. Ez segíteni fog abban, hogy aktualizálja az európai halászati jogszabályokat, és védelmet biztosítson egy nagyon értékes ágazat számára.

1.2. Az Északi-tengert és a szomszédos területeket érintő halászati tevékenységek rendkívül összetettek, legalább hét tengerparti tagállam, valamint Norvégia hajói vesznek bennük részt, számos különböző halászeszköz használatával, és többféle hal- és külső vázas ehető vízi gerinctelen fajt megcélozva. A kulcskérdés az, hogy a legfontosabb tengerfenéken élő állományok (azaz, amelyek a tengerfenéken vagy annak közelében élnek) kifogását vegyes halászat keretében végzik. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy minden egyes alkalommal, amikor egy hajó igénybe veszi a halászeszközöket, a kifogott halállomány különböző fajok keverékéből áll. A szóban forgó keverék összetétele változik a használt halászeszközök típusától, valamint a használat idejétől és helyétől függően.

1.3. A teljes kifogható mennyiség (TAC) korlátozása alá eső hajók esetében ez azt jelenti, hogy abba kell hagyniuk a halászatot, amint az adott állományra vonatkozó kvótát kimerítették. Az alaprendelet⁽²⁾ elfogadása előtt az adott hajóknak nem kellett felhagyniuk a halászával, amint kimerítették e fajok egyikére vonatkozó kvótájukat. Ehelyett folytathatták a halászatot egyéb céljakra vonatkozóan, és ennek eredményeként továbbra is kifogtak olyan fajokat is, amelyekre vonatkozóan a kvótákat már kimerítették, annak ellenére, hogy e fogások partra való kirakodására nem voltak jogosultak. Ezeket a kvótán túlmenő fogásokat vissza kellett dobni. Amint a nevezett állományra vonatkozó kvótát kimerítették, lehetetlenné vált a további állományokra vonatkozó halászat. Ezért bizonyos állományokra vonatkozó TAC értékek meghatározásakor kívánatos figyelembe venni azt a tényt, hogy az adott állományok kifogását vegyes halászatban végzik. Az ilyen megközelítés előnyös lehet mind az állományok megőrzésére, mind a kiaknázására vonatkozóan. Ez a javaslat ezt a megközelítést alkalmazza.

⁽¹⁾ Az ICES (Nemzetközi Tengerkutató Tanács) Hamburgban (Németország), 2016. április 26. és május 5. között ülésező munkacsoportjának jelentése az északi-tengeri és skagerraki tengerfenéken élő állományok felméréséről.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22-61. o.).

1.4. Az alaprendelet célja, hogy a korábbi jogszabályoknál hatékonyabban oldja meg a halak túlhalászatának és visszadobásának problémáit. Ezért megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy elkerülhető legyenek a negatív gazdasági és társadalmi következmények a halászati ágazatra nézve. Az adaptív gazdálkodás irányába tett első lépés az lenne, hogy minden kulcsfontosságú állomány egyetlen gazdálkodási terv hatálya alá kerüljön. Ennek keretében, rendelkezésre állás esetén minden egyes állomány tekintetében meghatározásra kerülne a halászati mortalitás célértékének tartománya, amely az adott állományokra vonatkozó éves teljes kifogható mennyiségek megállapításának alapja lenne.

2. Egyéb észrevételek és ajánlások

2.1. Egy független bizottságot kellene létrehozni a nemzeti kvóták felülvizsgálatára. A halállományok helyreállása nemcsak a halászati mortalitástól függ, hanem olyan egyéb tényezőktől is, mint az éghajlatváltozás. A fenntartható halászat irányába való bármely elmozduláshoz a halászhajók és a halászati eszközök kiigazítására lesz szükség (ami drága), továbbá megbízható tudományos adatokra, valamint a halászok képzésére és a témára való figyelemfelhívásra irányuló folyamatos intézkedésekre. A halászat szociális vonatkozását is figyelembe kell venni, mivel a kistüzemi halászok kiszorulnak a piacról. Prioritást jelent a jelenlegi munkahelyek megtartása azokban a közösségekben, amelyek az EU számos part menti, halászatra ráutalt területén élnek.

2.2. Több kutatásra van szükség a haltenyésztés vadon élő állományokra gyakorolt hatását illetően. A vadon élő lazacot a kihalás veszélye fenyegeti – főként a túlhalászat és a hiányos szabályozás miatt, a halgazdaságoknak a vadon élő lazacra gyakorolt hatását azonban nem ismerjük. Megfelelő marketing segítségével a vadon élő lazac felárat érhet el a tenyésztett lazaccal szemben. A sporthorgászat jelentősen hozzájárul a gazdasághoz a távolabbi térségekben: a becslések szerint minden kifogott vadon élő lazac átlagosan 1 200 euróval járul hozzá a helyi gazdasághoz a horgászkiállításokért fizetett díjak, a szállás, a közlekedés stb. révén.

2.3. Intézkedéseket kell hozni az angolnahalászat csökkenésének megállítása érdekében. A növedék halak kifogásának problémáját a hálók minimális szembőségének növelése révén kell kezelni. Korlátozásokat kellene bevezetni a monofil hálókra is.

2.4. Szigorítani kellene a halászati jogszabályok megsértéséért kiszabott büntetéseket. Szigorú intézkedéseket kell hozni az illegális bevándorlók halászhajókon való foglalkoztatása ellen. Sokan közülük még fizetést sem kapnak, sőt gyakorlatilag foglyokként dolgoznak, mivel elveszik az útlevelüket (ez köztudottan megtörtént közép-amerikaikkal). A tengeren dolgozók munka- és életkörülményeinek a legmagasabb uniós normáknak kell megfelelniük. Ez a nem uniós munkavállalókra is érvényes.

Kelt Brüsszelben, 2016. december 14-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Georges DASSIS